
ВСТУП

Колектив наш — науковий. А цей статус дозволяє і навіть зобов'язує створювати наукові праці. Однак дослідження — не тільки обов'язок, але і цікавість, і навіть захоплення. Життєвий досвід мені підказує, що без об'єднання цих починань, тобто на одному лише обов'язку, а тим більше службовому, учений відбутися не може. Більше того, саме почуття обов'язку й необхідність створити наукову працю — вторинні; домінує звичайно, захопленість, яка іноді переростає в пристрасть.

Через ці спонукальні мотиви ми часто зіштовхуємося з парадоксом: учений, що має за статусом та встановленим порядком чи не найбільше (порівняно з іншими професіями) вільного часу, — найчастіше взагалі позбавлений відпустки. Точніше, відпустка в нього умовна, оскільки і у вільний час він, звичайно, працює.

Неправильно було б вважати, що захопленість ідеєю чи темою робить працю вченого цілковитою втіхою. Насправді, все не так просто. І хоча у вік Інтернету в науці з'явилися ділки, які здатні легко видавати "на-гора" пухлі тексти, однак, навіть при наявності в них кандидатських і докторських учених студентів, ученими таких "спеців" вважати не можна.

Справжній же дослідник добивається успіху не тільки наполегливу та, як правило, багаторічною працею, але й ціною розчарувань і невдач. Тут неминучі "затягування" себе в глухий кут і важкий пошук виходу з нього. Адже за великим рахунком учений щоразу мусить починати те, чого він ще не знає чи про що тільки здогадується. Тому часто-густо, особливо на старті викладу ідеї, на одну начисто написану сторінку припадає з десяток виправлених. Часом болючим буває підбір слів і процес шліфування текстів. І якщо "зняти" момент гіперболізації, то до праці вченого цілком підійде образний вислів Володимира

Маяковського: "Изводишь единого слова ради тысячи тонн словесной руды".

Усе це сказано для того, щоб підкреслити значимість для вченого плодів його праці. Складність процесу дослідження, неминучість пов'язаних із ним надій і переживань перетворюють публікацію в значну подію, а іноді — у свято. Так що вихід у світ праць — це для вченого один із головних сенсів життя.

В опублікованих працях, звичайно ж, не все рівнозначно, у тому числі й з погляду самого автора. Мова йде і про те, що великі й дорогі автору ідеї приходять не часто, що викладу основної ідеї передують пошук доказів, багато іншого.

Саме ці обставини спонукають колектив, праці якого (і звіти) складають щорічно тисячі сторінок, видати Антологію, у якій у стислій формі викладено те, що кожен з авторів вважає (щодо 2003 р.) головним. Поки що це наш перший, можливо, не зовсім вдалий досвід. Надалі ми продовжимо практику видання щорічних антологій. Сподіваємося, що тексти, вміщені в Антології, допоможуть при ознайомленні з працями, підготовленими в нашому інституті.

Директор
Інституту світової економіки
і міжнародних відносин
НАН України

Акад. НАН України,
проф. *Ю.М. Пахомов*